

S

Ygn. akt I C 103/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2023 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Halina Maliszewska

Protokolant: sekretarz sądowy Patrycja Lis

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2023 r. w Kwidzynie

na rozprawie

sprawy z powództwa Powiatowego Rzecznika Konsumentów w K. działającego na rzecz M. S. i G. S.

przeciwko (...) sp. z o.o. w B.

o zapłatę

zasądza od pozwanego (...) sp. z o.o. w B. na rzecz M. S. i G. S. solidarnie kwotę 33.000 zł (trzydzieści trzy tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 września 2022 r. do dnia zapłaty;

nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) sp. z o.o. w B. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kwidzynie kwotę 1.650 zł (jeden tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) tytułem opłaty, od uiszczenia której powód był zwolniony.

Sędzia Halina Maliszewska

Sygn. akt I C 103/23

UZASADNIENIE

Powiatowy Rzecznik Konsumentów w K. działając na rzecz M. S. i G. S. wniósł o wydanie przeciwko pozwanemu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty kwoty 33.000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 września 2022 r. do dnia zapłaty. Powód wnosił również o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 25 listopada 2021 r. w P. konsumenci G. i M. S. zawarli z pozwanym umowę nr (...) na wykonanie i montaż instalacji fotowoltaicznej oraz umowę (...) na dostawę i montaż pieca elektrycznego. Na poczet pierwszej umowy konsumenci wpłacili kwotę 19.000 zł tytułem połowy ceny a na poczet drugiej umowy dokonali zapłaty całej kwoty 14.000 zł dwoma przelewami w dniu 25 i 26 listopada 2021 r. Pozwany zobowiązał się do wykonania umów w terminie 60 dni od daty ich podpisania. Pozwany częściowo wykonał umowę montażu pieca elektrycznego ale bez jego podłączenia, bez możliwości sprawdzenia i przetestowania. W ogóle nie wykonał instalacji fotowoltaicznej. W związku z tym pismem z dnia 29 sierpnia 2022 r. konsumenci odstąpili od obu umów i zażądali zwrotu wpłaconej łącznie kwoty 33.000 zł w terminie do dnia 5 września 2022 r. Termin zapłaty minął bezskutecznie.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie wydał w dniu 2 lutego 2023 r. w postępowaniu upominawczym nakaz zapłaty uwzględniający żądanie pozwu w całości (k. 37 akt).

Nakaz ten został w całości zaskarżony przez pozwanego. W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że umowa na dostawę i montaż pieca elektrycznego została wykonana w całości, co potwierdza dokumentacja zdjęciowa i protokół zakończenia prac monterskich. Piec może działać samodzielnie bez konieczności instalowania instalacji fotowoltaicznej w związku z tym brak uprawnienia do odstąpienia od tej umowy.

Odnosnie instalacji fotowoltaicznej pozwany podniósł, że opóźnienie w realizacji umowy nastąpiło bez winy i złej woli pozwanego. Przyczyną były utrudnienia w dostępności komponentów niezbędnych do montażu instalacji, liczne kwarantanny pracowników i kontrahentów spółki oraz wojna na Ukrainie i porzucenie pracy przez Ukraińców i ich powrót do kraju w związku z mobilizacją. Ponadto z uwagi na podwyższenie stawek montażowych w reakcji na usunięcie się z rynku przez tańsze ekipy ukraińskie dokończenie realizacji umowy u państwa S. na warunkach finansowych z daty jej zawierania oznaczałoby realizację poza progiem rentowności (k. 45-51 akt).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 25 listopada 2021 r. w P., w swoim miejscu zamieszkania M. S. i G. S. jako konsumenci zawarli z pozwanym (...) Sp. z o.o. w B. na piśmie dwie umowy:

umowę nr (...) na sprzedaż, dostawę oraz montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy (...) kWp.

Zamawiający zobowiązali się zapłacić z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 38.000 zł brutto. W terminie 7 dni zobowiązali się zapłacić zadatek w kwocie 19.000 zł na rachunek bankowy wskazany w umowie. Umowa miała być zrealizowana w terminie 60 dni od dnia jej podpisania. Podstawą do wystawienia faktury w wysokości łącznego wynagrodzenia określonego w umowie miało być podpisanie protokołu odbioru końcowego.

umowę nr (...) na sprzedaż, dostawę i montaż pieca elektrycznego. Zamawiający zobowiązali się zapłacić z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 14.000 zł brutto. W terminie 7 dni zobowiązali się zapłacić zadatek w kwocie 7.000 zł na rachunek bankowy wskazany w umowie. Umowa miała być zrealizowana również w terminie 60 dni od dnia jej podpisania. Podstawą do wystawienia faktury w wysokości łącznego wynagrodzenia określonego w umowie miało być podpisanie protokołu odbioru końcowego.

Obie umowy zostały sporządzonego na wzorze umownym sporządzonym przez pozwanego. Integralną częścią obu umów były Ogólne Warunki Sprzedaży.

Zgodnie z § 4 ust. 2 Ogólnych Warunków Sprzedaży o dostawę, sprzedaż i montaż pieca elektrycznego za datę sprzedaży pieca elektrycznego uznaje się dzień zgłoszenia przez wykonawcę gotowości do odbioru robót zamawiającemu.

Zgodnie z § 8 ust. 1 Ogólnych Warunków Sprzedaży o dostawę, sprzedaż i montaż pieca elektrycznego, bezpośrednio po zakończeniu przez wykonawcę wszelkich prac montażowych paneli fotowoltaicznych strony przystąpią do komisyjnego odbioru prac, który zostanie potwierdzony protokołem odbioru końcowego podpisanym przez strony.

(**dowód** : umowa (...) na wykonanie i montaż instalacji fotowoltaicznej k. 7-9 akt, umowa na montaż pieca elektrycznego (...) k. 11-12 akt, Ogólne Warunki Sprzedaży pieca elektrycznego k. 13-14 akt, zeznania M. S. k. 70-72 akt, zeznania pozwanego k. 72-73 akt)

W dniu 26 listopada 2021 r. M. S. wpłacił na rzecz pozwanego kwotę 19.000 zł tytułem zadatku na poczet umowy nr (...) na sprzedaż, dostawę oraz montaż instalacji fotowoltaicznej oraz kwotę 7.000 zł tytułem zadatku na poczet umowy nr (...) na sprzedaż, dostawę i montaż pieca elektrycznego.

(**dowód** : potwierdzenia przelewów z dnia 26.11-2021 r. k. 15-16 akt)

Pozwany zrealizował jedynie częściowo drugą umowę dotyczącą pieca elektrycznego. Piec został dostarczony i zamontowany na ścianie. Nie został podłączony do energii elektrycznej. Nie sprawdzono jego działania. Nie został przetestowany.

Do chwili obecnej pozwany nie zgłosił małżonkom S. gotowości do odbioru pieca elektrycznego. Nie sporządzono protokołu odbioru końcowego pieca. M. S. nie może samodzielnie podłączyć pieca do prądu ponieważ spowoduje to utratę gwarancji na piec.

Na skutek nacisków pozwanego. M. S. zapłacił w dniu 25 stycznia 2022 r. pozostałą część ceny w kwocie 7.000 zł za montaż pieca elektrycznego.

Do chwili obecnej pozwany nie wykonał umowy nr (...) na sprzedaż, dostawę oraz montaż instalacji fotowoltaicznej.

(**dowód** : dokumentacja zdjęciowa pieca elektrycznego k. 19-21 i 68 akt, zeznania M. S. k. 70-72 akt, zeznania pozwanego k. 72-73 akt, potwierdzenie przelewu z dnia 25.01-2022 r. k. 17 akt)

M. S. osobiście i korzystając z pomocy Rzecznika Praw Konsumentów w K. wzywał pozwanego do wykonania umowy montażu paneli fotowoltaicznych i dokończenia inwestycji montażu pieca. Pismem z dnia 13 czerwca 2022 r. małżonkowie S. wezwali pozwanego do wykonania umowy ostatecznie do dnia 30 czerwca 2022 r. pod rygorem odstąpienia od umowy. Z uwagi na bezskuteczność wezwań, pismem z dnia 29 sierpnia 2022 r. M. i G. S. złożyli oświadczenie o odstąpieniu od obu umów: nr (...) na sprzedaż, dostawę i montaż paneli fotowoltaicznych i nr (...) na sprzedaż, dostawę i montaż pieca elektrycznego. Równocześnie wezwali pozwanego do zwrotu kwoty 33.000 zł uiszczonej na poczet ceny, w terminie do dnia 5 września 2022 r. Pismo zostało doręczone pozwanemu w dniu 31 sierpnia 2022 r.

(**dowód** : korespondencja M. S. k. 18, 26 akt, korespondencja mailowa Rzecznika Praw Konsumenta k. 32-34 akt, pismo z dnia 13.06-2022 r. k. 26 akt, zpo doręczenia pozwanemu pisma k. 27-28 akt, pismo z dnia 29.08-2022 r. o odstąpieniu od umów k. 29 akt, zpo doręczenia pozwanemu pisma k. 30-31 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i uznał roszczenie Powiatowego Rzecznika Konsumentów za uzasadnione.

Okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd ustalił na podstawie pisemnych umów zawartych przez strony, dokumentacji zdjęciowej przedłożonej przez powodów i zeznań stron. Dowody te zasługiwały w pełni na uwzględnienie. Wzajemnie uzupełniały się i pozwany nie kwestionował wiarygodności dowodów z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową. Sam pozwany nie przedłożył żadnych dowodów na okoliczność swoich twierdzeń.

Bezsporne w sprawie było, że strony zawarły w dniu 25 listopada 2021 r. umowy sprzedaży, dostawy i montażu paneli fotowoltaicznych i pieca elektrycznego określone w art. 535 k.c., 605 k.c. i 627 k.c.

Bezsporne również było, że w umowach strony zastrzegły zadatek na wypadek niewykonania umowy.

Bezsporne było też, że M. i G. S. wpłacili na rzecz pozwanego zgodnie z umową zadatek w kwocie 19.000 zł na poczet fotowoltaiki, zadatek w kwocie 7.000 zł na poczet sprzedaży i montażu pieca elektrycznego oraz kwotę 7.000 zł tytułem reszty wynagrodzenia za sprzedaż i montaż pieca elektrycznego, mimo nie wykonania tej umowy do końca.

Bezsporne było także, że umowa dotycząca sprzedaży, dostawy i montażu paneli fotowoltaicznych nie została w ogóle wykonana. Zgodnie z § 1 pkt 2 umowy datę rozpoczęcia i końca montażu instalacji fotowoltaicznej oraz odbioru

końcowego strony miały ustalić przy podpisywaniu umowy, przez kontakt telefoniczny lub drogą mailową lecz nie później niż do 60 dni od podpisania umowy. Strony zgodnie potwierdziły, że termin dostarczenia i montażu paneli został określony na maksymalnie 60 dni od dnia podpisania umowy. Termin wykonania tej umowy upłynął zatem w dniu 24 stycznia 2022 r. Pozwany nawet nie przystąpił do wykonania umowy. Ani nie dostarczył małżonkom S. paneli fotowoltaicznych ani nie rozpoczął ich montażu. Pozwany tego nie kwestionował powołując się na brak swojej winy za nie wykonanie tej umowy.

Zgodnie z art. 543¹ § 1 k.c. Jeżeli kupującym jest konsument, sprzedawca obowiązany jest niezwłocznie wydać rzecz kupującemu, nie później niż trzydzieści dni od dnia zawarcia umowy, chyba że umowa stanowi inaczej. W niniejszej sprawie termin dostarczenia paneli strony określiły na maksymalnie 60 dni od podpisania umowy. Zgodnie zaś z § 2. W razie opóźnienia sprzedawcy kupujący może wyznaczyć dodatkowy termin do wydania rzeczy, a po jego bezskutecznym upływie może od umowy odstąpić. Przepisy art. 492, art. 492¹ i art. 494 stosuje się. Małżonkowie S. pismem z dnia 13 czerwca 2022 r. wyznaczyli pozwanemu dodatkowy termin wykonania umowy do dnia 30 czerwca 2022 r. (k.26 akt). Podobnie prawo odstąpienia od umowy w przypadku nie wykonania umowy przewidują przepisy art. 610 k.c. i 635 k.c. Zezwalają one na odstąpienie od umowy nawet przed upływem terminu, jeżeli dostawca (przyjmujący zamówienie) opóźnia się z rozpoczęciem i wykonaniem umowy tak dalece, że nie jest prawdopodobne aby zdołał wykonać umowę w terminie.

Stosownie do art. 394 § 1 k.c. W braku odmiennego zastrzeżenia umownego albo zwyczaju zadatek dany przy zawarciu umowy ma to znaczenie, że w razie niewykonania umowy przez jedną ze stron druga strona może bez wyznaczenia terminu dodatkowego od umowy odstąpić i otrzymany zadatek zachować, a jeżeli sama go dała, może żądać sumy dwukrotnie wyższej.

Z uwagi na to, że termin wykonania umowy dotyczącej paneli fotowoltaicznych bezskutecznie upłynął, M. i G. S. przysługiwało prawo odstąpienia od umowy. Stosowne oświadczenie zostało przez nich złożone pismem z dnia 29 sierpnia 2022 r. doręczonym pozwanemu w dniu 31 sierpnia 2022 r. Odstąpienie od umowy powoduje wygaśnięcie zobowiązania. A jeżeli odpowiedzialność za nie wykonanie zobowiązania ponosi wyłącznie druga strona przysuguje prawo zatrzymania zadatku lub żądania zwrotu zadatku w podwójnej wysokości. Strona powodowa nie żąda jednak zwrotu podwójnego zadatku a jedynie kwoty którą wpłaciła – 19.000 zł. Z tego względu bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostawały przyczyny nie wykonania umowy przez pozwanego i to czy miały charakter zawiniony czy nie. Miałyby one znaczenie gdyby powodowie domagali się zwrotu uiszczzonego zadatku w podwójnej wysokości. Zgodnie bowiem z § 3 art. 394 k.c. obowiązek zapłaty sumy dwukrotnie wyższej odpada, gdy niewykonanie umowy nastąpiło wskutek okoliczności, za które żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności albo za które ponoszą odpowiedzialność obie strony. Dlatego badanie przyczyn nie wykonania umowy przez pozwanego było w niniejszej sprawie zbędne.

W przypadku wygaśnięcia zobowiązania pozwany zobowiązany był do niezwłocznego zwrotu kwoty którą otrzymał od powodów. Wynika to z art. 494 § 1 k.c. Zgodnie z jego treścią strona która odstępuje od umowy może żądać zwrotu tego co świadczyła a zgodnie z § 2 zwrot świadczenia na rzecz konsumenta winien nastąpić niezwłocznie.

Z tego względu roszczenie Rzecznika Praw Konsumentów o zapłatę kwoty 19.000 zł zasługiwało na uwzględnienie.

Uzasadnione w ocenie Sądu okazało się też roszczenie o zapłatę kwoty 14.000 zł. Wbrew zarzutom pozwanego, Sąd uznał, że umowa na sprzedaż, dostawę i montaż pieca elektrycznego nie została wykonana w całości. Umowa w swej treści była identyczna z umową dotyczącą paneli fotowoltaicznych. Termin wykonania umowy został również określony na maksymalnie 60 dni od dnia podpisania umowy. Pozwany dokonał montażu pieca elektrycznego ale nie dokonał podłączenia tego pieca. Piec miał być podłączony do instalacji fotowoltaicznej a wobec jej braku w chwili montażu, nie został w ogóle podłączony. Dokumentacja przedstawiona przez powoda pokazuje wyprowadzenie zwoju kabli na zewnątrz budynku i brak podłączenia pieca do prądu (k.21 i 68 akt). Z zeznań M. S. wynika, że z uwagi na brak podłączenia, piec nie został uruchomiony, nie sprawdzono działania pieca i nie został przetestowany.

Zgodnie z § 4 ust. 2 Ogólnych Warunków Sprzedaży o dostawę, sprzedaż i montaż pieca elektrycznego za datę sprzedaży pieca elektrycznego uznaje się dzień zgłoszenia przez wykonawcę gotowości do odbioru robót zamawiającemu. Do chwili obecnej pozwany nie zgłosił małżonkom S. gotowości do odbioru pieca elektrycznego. Nie sporządzono protokołu odbioru końcowego pieca. Umowa nie została zatem wykonana. Bez znaczenia dla spełnienia wymogów umowy pozostaje fakt, że pozwany dysponuje protokołem podpisanym przez samego podwykonawcę, któremu zlecił wykonanie umowy potwierdzającym wykonanie i podłączenia pieca. Jeżeli podwykonawca poświadczył nieprawdę to przysługuje pozwanemu roszczenie wobec podwykonawcy. Zgodnie z umową, pozwany powinien zgłosić gotowość do odbioru pieca małżonkom S., jako zamawiającym według umowy i sporządzić protokół odbioru końcowego. Dopiero to zdarzenie uznaje się za datę sprzedaży pieca. Wbrew zatem twierdzeniom pozwanego umowa na montaż pieca nie została wykonana w całości.

Wskazać należy, że z zeznań pozwanego wynika, że M. S. nie może samodzielnie podłączyć pieca do prądu ponieważ spowoduje to utratę gwarancji na piec. M. M. (2) – Prezes Zarządu pozwanej zeznał, że pozwany udziela gwarancji i serwisu na piec. Jeżeli klient dokona bez ich zgody przyłączenia lub montażu pieca, traci gwarancję. Potwierdzają to też zapisy Ogólnych Warunków Sprzedaży pieca elektrycznego. W tych okolicznościach piec jest całkowicie bezużyteczny dla małżonków S.. Jeżeli bowiem podejmą próbę podłączenia i uruchomienia pieca i okaże się, że jest niesprawny (a może tak być bo nie sprawdzono jego działania) to nie skorzystają z gwarancji. Nie skorzystają z niej też gdyby piec uległ awarii lub ujawniła się wada pieca w późniejszym okresie gwarancyjnym. Z tego względu mimo, że piec może działać samodzielnie to umowa nie została wykonana z uwagi na dokończenie przyłączenia pieca do sieci elektrycznej.

Podnieść też należy, wbrew twierdzeniom pozwanego, że obie umowy, które zawarli powodowie były związane funkcjonalnie, mimo, że zostały zawarte jako dwie odrębne. Potwierdzają to zapisy Ogólnych Warunków Sprzedaży pieca elektrycznego, gdzie w § 8 zatytułowanym „Odbiór przedmiotu umowy” w ust. 1 wskazano, że bezpośrednio po zakończeniu przez wykonawcę wszelkich prac montażowych paneli fotowoltaicznych strony przystąpią do komisyjnego odbioru prac, który zostanie potwierdzony protokołem odbioru końcowego podpisanym przez strony (k. 13 akt) . Skoro taki zapis znajduje się w OWS pieca elektrycznego tzn., że dla pozwanego, który sam opracował te zapisy było oczywiste, że najpierw następuje montaż instalacji fotowoltaicznej i jej odbiór a następnie podłączenie i odbiór pieca elektrycznego. Związek obu inwestycji jest w świetle tych zapisów oczywisty. Powyższe zostało podniesione w odpowiedzi na zarzuty pozwanego. Nawet bowiem w przypadku odrębności obu umów, nie budzi wątpliwości, że ani jedna ani druga umowa nie zostały wykonane.

W tych okolicznościach wobec nie wykonania umowy montażu pieca elektrycznego w całości, małżonkom S. przysługiwało prawo odstąpienia również od tej umowy i prawo żądania zgodnie z art. 494 § 1 k.c. zwrotu świadczenia uiszczanego na poczet umowy, czyli kwoty 14.000 zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 494 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz M. i G. S. solidarnie kwotę 33.000 zł.

Odsetki ustawowe za opóźnienie Sąd zasądził zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 6 września 2022 r. do dnia zapłaty. M. i G. S. pismem z dnia 29 sierpnia 2022 r. odstąpili od umowy. Oświadczenie to pozwany otrzymał w dniu 31 sierpnia 2022 r. Zgodnie z powołanym wyżej art. 494 § 2 k.c. w przypadku odstąpienia od umowy zwrot świadczenia na rzecz konsumenta powinien nastąpić niezwłocznie. W dniu zatem 6 września 2022 r. roszczenie powodów było wymagalne.

Z uwagi na ustawowe zwolnienie Powiatowego Rzecznika Konsumenta od kosztów sądowych, Sąd stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c. nakazał ściągnięcie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kwidzynie kwotę 1.650 zł tytułem opłaty od pozwu.

Sędzia Halina Maliszewska